

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
1.	
Bezpieczeństwo w wymiarze konceptualnym i teoretycznym	17
1.1. Bezpieczeństwo i zmieniająca się natura zagrożeń w dobie przemian globalnych	17
1.2. O trudnościach w definiowaniu bezpieczeństwa - implikacje dla teorii i praktyki	30
1.3. Pojęcie i istota bezpieczeństwa	34
1.4. Podstawowe ujęcia bezpieczeństwa	37
1.4.1. Ujęcie podmiotowe	38
1.4.2. Ujęcie przedmiotowe	42
1.4.3. Ujęcie procesualne	48
1.5. Między bezpieczeństwem „negatywnym” a „pozytywnym”	54
1.6. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego	58
1.6.1. Znaczenie bezpieczeństwa energetycznego	58
1.6.2. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej	62
1.6.3. Pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego na przykładzie Polski	66
1.7. Bezpieczeństwo energetyczne w perspektywie teoretycznej	70
1.7.1. (Neo)realizm i geopolityka wobec bezpieczeństwa energetycznego	71
1.7.2. Bezpieczeństwo energetyczne w ujęciu (neo)liberalnym	72
1.8. Wnioski	78
	89
2.	
Zapotrzebowanie na energię i surowce w świecie - bilans energetyczny	93
2.1. Ropa (oraz produkty ropopochodne)	96
2.2. Gaz ziemny	103
2.3. Węgiel kopalny	110
2.4. Energia jądrowa	115
2.5. Energia odnawialna	122
2.6. Wnioski	132
3.	

Uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej 135

3.1. Podstawowe informacje o rynku energetycznym UE	135
3.2. Import gazu ziemnego i ropy naftowej do UE	149
3.2.1. „Brama wschodnia”	149
3.2.1.1. „Dialog energetyczny UE - Rosja”	188
3.2.1.2. „Azja Środkowa”	196
3.2.2. „Brama południowa”	206
3.2.3. „Brama północna”	211
3.3. Import węgla do UE	212
3.4. Energia jądrowa w UE	226
3.5. Energia odnawialna w UE	232
3.6. Wnioski	248

4. Bezpieczeństwo energetyczne na przykładzie Polski 253

4.1. Uwagi ogólne	253
4.2. Węgiel	256
4.2.1. Węgiel kamienny	256
4.2.2. Węgiel brunatny	259
4.3. Gaz – znaczenie i perspektywy rozwoju	262
4.3.1. Zasoby, wydobycie i zużycie gazu	262
4.3.2. Korytarz Północ-Południe	265
4.3.3. Terminal LNG	268
4.3.4. Gaz łupkowy	270
4.4. Morze Bałtyckie – problemy bezpieczeństwa energetycznego i gospodarczego	274
4.4.1. Czynniki konkurencyjności portów polskich	274
4.4.2. Konkurencyjność międzynarodowa polskich portów morskich po 1989 r.	278
4.4.3. Współczesny wymiar konkurencyjności międzynarodowej portów polskich w regionie Morza Bałtyckiego	282
4.4.4. Polskie Porty Morskie – obroty ładunkowe i tranzytowe	287
4.4.5. Gdańsk, Gdynia, Szczecin, Świnoujście – struktura ładunków	289
4.4.6. Przykład portu Gdańsk	292
4.5. Obecność Rosji w przestrzeni gospodarczej Morza Bałtyckiego	294
4.5.1. Rozbudowa rosyjskich portów morskich	294
4.5.2. Nord Stream a Polska	297
4.6. Energia odnawialna	299
4.6.1. Struktura i specyfika odnawialnych źródeł energii w Polsce	299
4.6.2. Biomasa i biogaz	301
4.6.3. Energetyka wiatrowa	304
4.7. Energia jądrowa	306
4.8. Wnioski	311

Zakończenie 315

Bibliografia	319
Spis tabel i rysunków	348
Załączniki	352
Informacje o autorach	391